

Nr 72.

Av herr Nilsson, Johan, i Malmö, om anslag till understöd åt sammanslutningar för fredsarbetets befrämjande.

De folkliga freds rörelserna togo sin början för något mer än 100 år sedan efter napoleonkrigens slut. De växte med den allmänna folkbildningens höjande så småningom fram till internationell räckvidd och betydelse, och det beslöts på en universell kongress i Rom 1891 att grunda en gemensam fredsbyrå, vilken kom till stånd följande år i Bern.

Den bärande principen hos denna internationella folkliga freds rörelse var att även i de mellanfolkliga förhållandena ersätta makt med rätt, m. a. o. att i skiljedom söka en ersättning för kriget såsom medel att lösa mellanfolkliga tvister. Det torde icke kunna förnekas, att denna rörelse, som förstod att göra sin röst hörd i press och parlament, kraftigt bidrog till det första steg, som regeringarna gemensamt togo i syfte att söka förverkliga den ovan nämnda principen, nämligen sammankallandet av fredskonferenserna i Haag 1899 och 1907 samt upprättandet av den internationella skiljedomstolen i Haag.

Under och efter världskriget skärptes de folkliga kraven i ovan nämnda hänseende. Samtidigt reste sig en ökad fordran på nedrustning, kapprustningarnas upphörande och en omläggning av den mellanfolkliga politiken i syfte att tjäna en samarbetande och uppbyggande verksamhet.

Dessa allt starkare folkliga krav togo sig med naturnödvändighet uttryck i skapandet av nya fredsorganisationer inom olika länder och befolkningsgrupper. I Nationernas förbunds handbok över internationella organisationer upptagas 16 egentliga fredsorganisationer (14 »pacifistiska» och 2 »Nationernas förbundsföreningarnas»). Av dem ha icke mindre än 13 bildats under eller efter kriget. Härtill kommer ett mycket stort antal nationella sammanslutningar av motsvarande art, där ökningen under och efter kriget synes vara än mera framträdande i fråga om både organisationernas och medlemmarnas antal. En statistisk undersökning giver vid handen, att medlemsantalet enbart i Sverige, Norge, Danmark, Finland, England, Frankrike, Tyskland och Österrike för närvarande uppgår till i runt tal 1,000,000 organiserade medlemmar. Härtill kommer den allt starkare freds betoning, som efter kriget tydligt förmärkts inom de övriga stora folkrörelserna, kyrkorna och de religiösa rörelserna, nykterhetsrörelsen, arbetarrörelsen, den kooperativa rörelsen, världsspråkrörelsen samt på uppfostrans område.

Det torde vara på grundvalen av kraften hos denna — utöver staternas gränser och oberoende av ras, religion, nationalitet och klass gående — freds rörelse, som framgången av Nationernas förbunds arbete för världsfredens tryggande ytterst beror. Förbundsförsamlingen och andra förbundets organ hava upprepade gånger understrukt detta av varje erfaren statsman insedda faktum, att folkens vilja numera är den i sista hand avgörande politiska faktorn. Härav följer plikten för folkens ledare att med kraft främja sagda folkviljas uppfostran och dess stärkande i fredsvänlig riktning. Härur framträder kravet på en fördomsfri och saklig upplysning om de faktorer, som inverka på frågan om krig och fred.

Statsmakterna i flera länder inse denna förpliktelse. Den framträder än starkare i betraktande av det förhållandet, att intet folk numera — tack vare världskommunikationernas utveckling — kan anses vara isolerat. Ett folks tankar och handlingar inverka starkare och snabbare än någonsin förr på andra folks tanke- och handlingssätt och bidraga därigenom kraftigare än förut att driva mänsklighetens utveckling framåt i den ena eller andra riktningen. Det är mot denna bakgrund man bör se ett enskilt folks inställning till och verksamhet för världsfredens tryggande genom positivt arbete.

I den uppbyggande freds rörelsens *universalitet* ligger dess styrka och tillika garantier för dess framgång. Sveriges traditioner förplikta vårt folk att med kraft fullfölja sitt arbete på förverkligandet av fredstanken i världen. Vi påminnas ofta därom, att andra folks uppmärksamhet och förväntningar äro starkt riktade på oss i dessa hänseenden.

Sveriges förhållande 1905, under världskriget, i Ålandsfrågan och icke minst dess kloka, rätts- och fredshävdande uppträdande inom Nationernas förbund, har ovedersägligen starkt bidragit till att upprätta och stärka det anseende, som vårt land i sällsynt hög grad åtnjuter såsom en fredsfaktor av betydelse i världen. Ett av de svenska statsmakterna åt den folkliga freds rörelsens upplysningsverksamhet givet ekonomiskt stöd av den storlek, som denna rörelses inneboende värde och betydelse berättigar den till, skulle otvivelaktigt icke endast befästa Sveriges internationella anseende som fredsfrämjande nation utan även moraliskt stärka freds rörelsen inom andra nationer.

Därmed skulle vårt land i hög grad medverka till att göra fredsviljan i världen till en maktfaktor, som vore i stånd att utöva ett avgörande inflytande på det politiska arbetet och skapa förutsättningarna för en allmän nedrustning, i sin ordning ett av de nödvändigaste villkoren för åstadkommande av en varaktig fred.

För att de svenska statsmakterna skola kunna fylla sin internationella uppgift i dessa hänseenden är det därför ett vitalt intresse, att den svenska folkmeningen blir upplyst i hithörande frågor och får sin vilja inriktad på ett sunt fredsarbete. Redan långt före världskriget framförde de folkliga freds föreningarna i alla länder kravet på *skiljedom* — vilket ord också ingår i namnet på vår äldsta freds förening. Vi ha under 1929 sett huru långt förverkligandet av

detta krav redan nått, och för dessa framsteg stå vi i tacksamhetsskuld till det folkliga fredsarbetet, i främsta rummet till det engelska.

Under och efter världskriget ha vi att lägga märke till tre huvudriktningar inom föreningarnas arbete: deras växande internationella läggning, deras alltmer på verkligheten inriktade arbete med inskränkande av den ensidigt propagerande verksamheten och slutligen de olika föreningarnas inom samma land närmande till varandra.

I alla dessa tre avseenden har den svenska freds rörelsen följt utvecklingen.

För dess internationella förbindelser redogöres i kap. II i bilagan.

Intresset för krigets orsaker är i starkt stigande och kravet på ekonomisk nedrustning är växande. Även frågor, som synas ligga oss mera avlägset, men som på grund av mänsklighetens samhörighet även för oss ha sin stora betydelse, såsom rasproblemet och opiumfrågan, ha alltmer blivit föremål för svenskt studium, ej minst därför att svenskar på dessa områden gjort och göra stora insatser, för att endast nämna ett par namn: Otto Nordenskiöld, Anna Wiksell och E. E. Ekstrand. Nationernas förbunds organisation och verksamhet erhålla mer och mer plats på läroanstalternas och studiecirkelnas arbetsprogram, och den svenska arbetarrörelsen är dessutom varmt intresserad för Fackföreningsinternationalens fredsfrämjande arbete. Några av föreningarna deltaga därjämte både ekonomiskt och genom insättande av personlig arbetskraft i det internationella försoningsarbetet i gränstrakter och i länder, där stridigheter råda. Se kap. I i bilagan.

För befrämjande av samförstånd och samarbete mellan de fredsintresserade organisationerna i Sverige bildades 1927 en samarbetskommitté, som utan att binda de enskilda föreningarna lyckats åstadkomma ett gott samarbete särskilt i fråga om spridandet av upplysning.

Av det ovannämnda framgår, att de svenska freds rörelserna ha goda förutsättningar att, därest de erhålla moraliskt och ekonomiskt stöd, utföra det arbete, som av dem kräves för fullgörandet av deras andel i det nationella och internationella arbetet för fred.

I syfte att få staten att lämna freds rörelsen detta stöd, väckte undertecknad vid 1929 års riksdag en motion, vari hemställdes, att riksdagen måtte besluta anslå 100,000 kronor till bedrivande av ett omfattande upplysningsarbete för freden. I motionen framhölls också lämpligheten av att ekonomiskt stöd främst lämnades sådana sammanslutningar, som genom samarbete med liknande organisationer i utlandet kunna internationellt främja fredssträvandena, en uppfattning, som ävenledes underströks av statsutskottet. Riksdagen prutade emellertid ned det begärda anslaget till 25,000 kronor.

Det synes mig vara rimligt, att staten även i fortsättningen genom anslag främjar fredssträvandena. Anslaget bör då kunna utgå med ett väsentligt högre belopp än förra året. Ett anslag på 100,000 kr. torde vara det minsta som riksdagen bör kunna ställa till freds föreningarnas förfogande. Därigenom bli dessa i tillfälle att utföra ett mera planmässigt fredsarbete.

För möjliggörande av en praktisk och rättvis fördelning av anslaget torde en uppdelning av detsamma i vissa huvudgrupper vara att förorda. Genom inrättandet av *Informationsbyrån för fredsfrågor och mellanfolkligt samarbete* har en möjlighet till en viss avlastning av föreningarnas arbetsböda kommit till stånd. Då de olika föreningarna, som hittills skett, själva måst samla, bearbeta och ordna sitt upplysningsmaterial kunde det icke undvikas, att en mängd dubbelarbete utfördes. Blir byrån i stånd att fylla de berättigade förväntningar, som ställas på densamma, frigöres en stor del av föreningarnas arbetskraft för andra viktiga ändamål. Nödvändigt är därför, att Informationsbyrån får en säkerställd ekonomi, som sätter den i stånd att fördjupa och utvidga sin verksamhet. Dessutom gör sig det behovet alltmer gällande, att föreningarna få tillfälle att på bästa sätt utnyttja byråns bibliotek och övriga studiematerial. Detta kan endast ske därigenom att byrån förfogar över dels ett särskilt läs- och studierum, dels ett i möjligaste mån fullständigt referentbibliotek och ett välordnat arkiv, dels även erforderlig personal för tillhandagående med muntliga och skriftliga upplysningar. Som bidrag till fyllande av dessa uppgifter torde direkt till byrån böra anslås ett belopp av minst 25,000 kronor.

Vid fördelningen av fjolårets anslag visade sig, att beloppet 25,000 kronor var alldeles otillräckligt för fyllande av de olika fredsorganisationernas behov. Så är det exempelvis för föreningar, vilkas medverkan kräves vid internationella konferenser och kommittéer, vid vilka i en del fall svenskar t. o. m. intaga en ledande ställning, omöjligt att fullgöra sina uppgifter med ett statsanslag på 2,000 à 4,000 kronor, då föreningarnas övriga inkomster — i regel endast bestående av låga medlemsavgifter — knappast räcka till förvaltningskostnader. Jag föreslår därför, att till fördelning mellan fredsorganisationerna anslås omkr. 50,000 kronor (d. v. s. i medeltal 4 à 5,000 kronor för varje i betraktande kommande förening).

För anordnandet av upplysnings- och utbildningskurser, för stipendier för deltagande i kongresser, konferenser och sommarskolor samt för tillgodoseende av övriga för en saklig upplysning viktiga ändamål torde vara lämpligt, att till disposition för det organ, som kommer att fördela beloppen, ställdes en viss summa, av vilken understöd efter ansökan kunde utdelas för nyssnämnda ändamål. Detta synes lämpligt, ej blott därför att föreningarna olika år ha olika behov, utan också därför att understöd för visst ändamål bör kunna lämnas även till förening, som icke erhållit statsunderstöd vid den skedda fördelningen, eller till enskild person, exempelvis för företagande av studieresa eller utgivande av fredsbefrämjande bok eller broschyr. För detta syfte föreslås omkring 25,000 kronor, ett för ändamålet synnerligen lågt belopp.

Då det begärda anslaget ju är avsett för upplysningsverksamhet, torde även kunna ifrågasättas, huruvida det icke skulle vara lämpligt, att anslaget ställdes till ecklesiastikdepartementets förfogande. För en sådan anordning talar även det förhållandet, att anslaget till nykterhetsundervisning förvaltas av

nämnda departement. En myndighet, som synes böra hava intresse av fredsanslagets användande, är skolöverstyrelsen.

Själva fördelningen av fredsanslaget kan givetvis omhänderhavas av olika organ. Så torde uppgiften ifråga exempelvis lämpligen kunna anförtros åt en kommitté, bestående av 5 ledamöter, varav 3 väljas av fredsföreningarna, (genom deras samarbetskommitté) och 2 av statsmakterna. I dylikt fall torde en av statens representanter kunna erhålla uppdraget att tjänstgöra som kommitténs ordförande. En kommitté kan även tänkas tillsättas med 2 ledamöter från fredsföreningarna och 2 från staten med en ordförande eventuellt från skolöverstyrelsen. Emellertid förefaller det mig lämpligt att ytterligare en tids erfarenhet av fredsföreningarnas verksamhet vinnes, innan uppdraget att fördela fredsanslaget lämnas åt dem. Intill dess torde medlen lämpligast kunna fördelas genom Kungl. Maj:t. De föreningar, vilka böra komma i åtnjutande av anslag, böra dels inom vårt land sprida upplysning om fredens betydelse för land och folk och dels genom samarbete med motsvarande organisationer i utlandet kunna främja de internationella fredssträvandena. En revisor att kontrollera statsmedlens rätta användning bör ävenledes kunna tillsättas av Kungl. Maj:t. Under åberopande av vad ovan anförts, tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1930/1931 anslå 100,000 kronor att av Kungl. Maj:t utdelas till sådana sammanslutningar, som dels i vårt land vilja sprida upplysning om fredsarbetets mål och medel och dels genom samarbete med motsvarande organisationer i utlandet vilja främja de internationella fredssträvandena.

Stockholm den 20 jan. 1930.

Joh. Nilsson,
Malmö.

I motionens syfte instämma:

Ivan Pauli.

Ruben Wagnsson.

Värner Rydén.

Einar J:son Thulin.

Kerstin Hesselgren.

Bilaga.

REDOGÖRELSE

för svenska fredsföreningars verksamhet (huvudsakligen under 1920) samt huvuddragen av den internationella folkliga fredsrörelsens organ.

<i>I. Svenska fredsföreningar.</i>	
A. Föreningarnas syfte och organisation	sid. 7
B. » verksamhet	» 10
C. Allmänna önskemål	» 13
<i>II. Internationella fredsgorganisationer</i>	<i>» 14</i>

REDOGÖRELSE.

I. Svenska fredsföreningar.

På grundval av material, som av respektive föreningar ställts till förfogande, lämnas här en redogörelse för nedanstående föreningars syfte, organisation och verksamhet, huvudsakligen under 1929. Föreningarna, dels egentliga fredsföreningar, dels andra organisationer, som jämte annan verksamhet även bedriva fredsarbete, behandlas inom varje grupp i kronologisk ordning efter grundläggningsår.

Egentliga fredsföreningar.

Svenska freds- och skiljedomsföreningen
 Svenska sektionen av Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet
 Svenska skolornas fredsförening
 Svenska kommittén av Världsförbundet för mellanfolkligt samförstånd genom kyrkosamfunden
 Svenska världsfredsmissionen
 Svenska föreningen för Nationernas förbund
 Sveriges akademiska förening för Nationernas förbund
 Föreningen Informationsbyrån för fredsfrågor

Organisationer, som jämte annan verksamhet även bedriva fredsarbete:

Vita bandet
 Sveriges godtemplares ungdomsförbund
 Orden teosofiskt tjänande
 Förbundet för kristet samhällsliv
 Nationaltemplarorden

A. Föreningarnas syfte och organisation.

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, grundad 1883, har följande program:

För skapandet av ett varaktigt fredstillstånd vill föreningen framhålla följande nödvändiga åtgärder:

- 1) Den allmänna krigstjänstens och det övriga krigsväsendets fullständiga avskaffande;
- 2) Internationell rättsordning och obligatorisk skiljedom i alla mellanfolkliga tviste-frågor;
- 3) Den hemliga diplomatins avskaffande;
- 4) Genomförandet av nationernas självbestämmanderätt i alla världsdelar och hävdandet inom de särskilda staterna av nationella minoriteters rätt;
- 5) Stödandet av nationernas förbund och en allmän revision av dess akt i syfte att den måtte bättre motsvara sin ideella uppgift. Omdaning av förbundets församling till ett verkligt världsparlament med folkvalda representanter;
- 6) Lösning av jordens befolkningsfråga och rasernas likställighet;
- 7) Genomförandet av ett världsspråk, antaget genom internationell överenskommelse;
- 8) Den folkliga fredsrörelsens gynnande av statsmakterna;
- 9) Fri samfärdsel mellan folken;
- 10) Omläggning av uppfostran och undervisning i syfte att hävda rätten framför makten, med betonande av de olika folkens och individernas solidaritet och broderskap.

I anslutning till dessa allmänna programpunkter vill föreningen särskilt för Sveriges vidkommande såsom arbetsprogram för den närmast liggande tiden uppställa följande krav:

- 1) Den svenska inrikes- och utrikespolitikens inriktning för stödande av ovan nämnda allmänna programpunkter;
- 2) Sveriges utträdande ur krigets system. Fullständig avrustning, omfattande även den form av krigsrustningar, som benämnes frivillig försvarsrörelse, samt all frivillig beväpning för olika syften;
- 3) Anordnandet av allmänna fredskongresser med anslutning från religiösa, demokratiska och andra ideella sammanslutningar och institutioner av olika slag;
- 4) Anordnande av folkomröstning i syfte att utröna folkmeningen beträffande fullständig svensk avrustning;
- 5) Fullständig likställighet mellan de civila och militära värnpliktiga i avseende å tjänstgöringstiden samt utsträckning av de civila värnpliktigas befrielse från krigstjänsten till att gälla även i krigstid;
- 6) Krigslagarnes och krigsdomstolarnes ersättande med en rättsordning, överensstämmande med civil rättssuppfattning;
- 7) Anknytning av religionsförkunnelsen och skolornas undervisning till den pacifistiska åskådningen.

Föreningen har 15 distrikt och sammanlagt omkring 1,100 lokalföreningar med tillsammans omkring 40,000 medlemmar. Föreningen har centralstyrelse, egen byrå och eget förlag i Stockholm.

Föreningen är ansluten till Internationella fredsbyrån i Genève.

Svenska sektionen av Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet (Womens International League for Peace and Freedom), grundad som kommitté 1915, som sektion 1919.

»Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet vill förena kvinnor i alla länder, som äro motståndare till varje slags krig, exploatering och förtryck

och som arbeta för universell avrustning och för lösande av konflikter genom erkännandet av mänsklighetens solidaritet, genom medling och skiljedom, genom internationellt samarbete och genom tryggheten av social, politisk och ekonomisk rättvisa för alla, utan hänsyn till kön, ras, klass eller trosbekännelse.

De nationella sektionernas arbete är baserat på de resolutioner och deklamationer, som antagits vid förbundets internationella kongresser, bland vilka varje sektion äger utvälja dem, vilka den önskar lägga till grund för sitt arbete.»

Svenska sektionen har centralstyrelse och egen byrå i Stockholm. Medlemsantalet är 2,000. Kretsar eller grupper finnas å 50 orter; enskilda medlemmar spridda över hela landet.

Svenska skolornas fredsförening, bildad som Svenska lärarinnornas fredsgrupp 1916, ombildad till Svenska skolornas fredsförening 1919, »har till uppgift att genom ungdomens undervisning och uppfostran arbeta för världsfredstankens förverkligande.»

Föreningen har omkr. 200 medlemmar, fördelade på 30 orter.

Föreningen ingår i Nordiska lärares fredsförbund, som har till syfte att anordna regelbundna nordiska upplysningskurser för lärare.

Föreningen har för avsikt att ansluta sig till Bureau international d'éducation och World federation of education associations.

Centralstyrelsen har sitt säte i Stockholm.

Svenska kommittén av Världsförbundet för mellanfolkligt samförstånd genom kyrkosamfundet (World Alliance for promoting International Friendship through the Churches), bildad 1916. De till antalet cirka 20 medlemmarna företräda Svenska kyrkan, Svenska Missionsförbundet, Baptistsamfundet, Metodistkyrkan i Sverige och Frälsningsarmén.

Jämte ett betonande av kristendomens principiellt fridsstiftande karaktär har Svenska kommittén liksom Världsförbundet närmast tagit sikte på praktiska uppgifter, där dess ingripande varit direkt eller indirekt påkallat.

Kommittén har ombud å skilda platser i landet.

»Vid sidan om Världsförbundets större internationella möten har förbundet genom de nationella kommittéerna i varandra närgränsande länder anordnat regionala konferenser, en arbetsform som visat sig verksamt främja den dubbla fredsuppgift, som Världsförbundet gjort till sin: dels att motverka nationell förhävelse och självtillräcklighet, dels att inte låta fredsarbetet stanna vid en blek och blodlös kosmopolitism. Vid dessa konferenser dryftas frågor, som utgöra konflikthanledningar länderna emellan, således närallgigande och påtagliga problem, som hindra samtalen från att flyta ut och bli verklighetsfrämmande.»

Svenska världsfredsmissionen stiftades 1919 och har enligt § 1 i dess program följande syfte:

1. Väcka och hålla levande insikten om att militärväsendet och kriget äro synd emot Gud, brott emot livet, att de äro denna världens makt organiserad mot Kristus, och att det således är en omöjlighet att samtidigt följa Kristi bud och krigets order.

2. Draga alla goda krafter bort ifrån uppgifter, där de med eller mot sin vilja bidra till att ladda världen på nytt till krig, och i stället hjälpa dem att samla sig till arbete för sant mänskligt liv, fred och försoning.

3. Kristligt antimilitaristisk fredsuppfostran i hem och skolor, framför allt i de historiska läroböckerna.

4. Påvisa fredsarbetets oerhörda betydelse för bestående framgång av de kristna samfundens missionsarbete i hednavärlden.

5. Tillvaratagande av lärdomarna från kampen mot slaveriet, till hjälp för kampen mot kriget.

6. Påminna oss om att vi såsom sanna kristna måste vara våra böners medarbetare, så att vi icke biträda vid tillverkning av krigsvapen och sedan bedja om fred.

7. Visa att militära försvarssystem även under fred med militär nödvändighet alltjämt behöva hemliga agent- och spionerisystem, som hänsynslöst få använda list och lögn, svek och stöld av hemliga dokument och i värsta fall av mord, som icke synas, för att trygga respektive fosterlands försvar.

8. Tydliggöra hur mänskligheten till följd av den militaristiska utvecklingen nu mera än någonsin står inför alternativet: militärväsendet eller livet? Välj!

9. Inskärpa att fredssaken för V. F. M. icke är en politisk konjunktursak, utan en kristlig samvetssak.

Föreningen har 90 lokalavdelningar med ett sammanlagt medlemsantal av 4,000.

Svenska föreningen för Nationernas förbund, grundad 1919, har till ändamål att sprida kännedom om arbetet inom Nationernas förbund samt att anordna föreläsningar och överläggningar rörande inom Förbundet aktuella frågor.

Föreningen har styrelse och egen byrå i Stockholm.

Medlemmarna äro omkring 300, spridda över hela landet.

Sveriges akademiska förening för Nationernas förbund, grundad 1925, har till uppgift att väcka intresse för Nationernas förbund och i samband därmed stående internationella problem.

Föreningen består av tre grupper, en vid vardera av universiteten i Uppsala och Lund, en vid högskolan i Stockholm.

Medlemsantalet är omkr. 200.

Föreningen Informationsbyrån för fredsfrågor, grundad den 29 april 1929, har till ändamål att stödja »Informationsbyrån för fredsfrågor och internationellt samarbete», vilkens uppgift är att samla och i fredsfrämjande syfte sakligt bearbeta studiematerial av vikt rörande frågor om krig och fred samt att ställa sitt arbetsresultat i fredsverksamhetens tjänst.

Informationsbyrån, Stockholm, som har en avlönad föreståndare, tillika föreningens sekreterare, är politiskt neutral och organisatoriskt oberoende av andra fredsorganisationer inom och utom landet.

Föreningens angelägenheter handhas av ett råd med säte i Stockholm, bestående av 7 ordinarie ledamöter och 5 suppleanter. Medlemsantalet är för närvarande begränsat till 100 personer.

Vita bandet i Sverige, grundat 1900, som har till syfte »att på kristendomens grundval verka för personlig helnykterhet och samhällets befriande från rusdryckerna samt att verka för sedlighetens och den allmänna moralens höjande», bedriver även sedan 1916 allmänt upplysningsarbete i fredsfrågan.

Medlemsantalet är omkring 10,000; lokalavdelningarnas antal 236.

Centralstyrelsen har sitt säte i Stockholm.

Sveriges godtemplares ungdomsförbund, grundat 1906, är en sammanslutning av ungdomsföreningar inom Godtemplarorden och har till uppgift: bl. a. »att i enlighet med broderskapets idé propagera för freden.»

Förbundet, som är indelat i 23 distrikt hade enligt senaste uppgift (1928) 150 avdelningar och 7,952 medlemmar.

Förbundets fredsarbete ledes av en särskild fredskommitté. Styrelsen och fredskommittén ha säte i Stockholm.

Orden teosofiskt tjänande, tillhörande International Theosophical Order of Service, företräder i Sverige Världsfredsunionen (World Peace Union), den internationella organisationens fredsavdelning, som år 1915 grundades av Teosofiska samfundets president, dr Annie Besant. Världsfredsunionen är representerad i 45 olika länder och är ansluten till Internationella fredsbyrån i Genève.

I Sverige är Orden teosofiskt tjänande representerad å 37 orter. Fredsverksamhet bedrivs dels av den internationella organisationen såsom sådan, dels av lokalavdelningarnas medlemmar, vilkas uppgift det är att ingå i andra fredsöreningar för att främja samarbetet mellan olika organisationer i in- och utlandet.

Förbindelsen mellan lokalavdelningarna upprätthålles genom Ordens nationella ledare. Medlemsantalet är omkring 700.

Förbundet för kristet samhällsliv, grundat 1918, har till uppgift att »arbeta för tillämpning i samhället av de rättfärdighetens och kärlekens lagar, som innehållas i Jesu evangelium». Enligt denna uppgift vill förbundet från kristen utgångspunkt verka för internationellt samförstånd och utjämning av klassmotsättningarna genom undanröjande av de sociala missförhållandena.

Förbundet har cirka 700 medlemmar, delvis sammanslutna i ett 10-tal lokalkretsar.

Förbundet har centralstyrelse och egen byrå i Stockholm.

Förbundet är anslutet till och representerar i Sverige Internationella Försoningsförbundet (Fellowship of Reconciliation).

Nationaltemplarorden (bildad 1922 genom sammanslagning av Templarorden och Nationalgodtemplarorden) är en sammanslutning av män och kvinnor, vilka i rusdrycksbruket och kriget se två huvudanledningar till mänsklighetens sorger, olyckor och nöd. Orden inriktar därför sin verksamhet på att utrota rusdrycksbruket och att främja fredssträvandena i världen. Personligt omdöme och medborgerligt inflytande äro de hjälpmedel, som Orden därvid särskilt vill tillita. Genom omdaning av såväl den allmänna åskådningen som lagstiftningen och införandet av ett på rättshänsyn grundat internationellt samliv mellan folken vill Orden söka nå dessa mål. Nationaltemplarordens grundsatser äro därför sammanfattade i programmet: Nykterhet, Fred, Folkuppföstran.»

Orden omfattar 29 distrikt med 932 lokalföreningar och 37,263 medlemmar (31/3 1929).

B. Föreningarnas verksamhet.

Nationell verksamhet (föreningarnas internationella arbete behandlas i sammanhang med redogörelsen för den internationella freds rörelsen).

Fredsarbetet har väsentligen bedrivits genom olika slag av föreläsningsverksamhet, genom studieverksamhet, studieresor och litteraturspridning samt genom utgivande av publikationer. För beivrande av konferenser och kurser ha stipendier utdelats.

Svenska freds- och skiljedomsföreningen anordnade 1928—1929 14 fasta föredragsturnéer med 25 anställda talare, vilka nådde 2,000 orter. 1929—1930 pågå 14 turnéer med filmen »Krigets verkliga ansikte», ett företag vars budget balanserar på c:a 130,000 kr. Man beräknar hittills ha nått 125,000 personer.

Föreningen har anställt en avlönad studieledare och förbereder studiecirkelarbete.

På föreningens förlag har under året utgivits Per Gyberg: Äro folken be-
dragna? Under utgivande är Otto Lehmann-Russböldt: Rustningsindustrins
blodiga international. Föreningen utger månadstidningen »Freden» i en upp-
laga av 20,000 ex.

Svenska sektionen av Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet
anordnade den 8—10 januari i Malmö och den 11 och 12 januari 1929 i Lund
en upplysningskurs. Ämne: Utfört och pågående arbete för internationell och
social fred. Kostnad 2,500 kr., varav statsbidrag 1,200 kr. En liknande kurs
anordnades i Stockholm och Uppsala den 7—11 januari 1930. Ämne: Kam-
pen på olika fronter för fred och frihet. Dessutom har anordnats en turné
i Skåne och Östergötland, kostnad 300 kr., och en turné i Södra Sverige, kost-
nad 200 kr. (Kostnaderna synnerligen nedbringade på frivillighetens väg).
Vidare ha hållits enstaka möten och föredrag på olika platser. Fredsdagen den
11 november högtidlighölls å flera orter genom möten och fredsgudstjänster,
i Stockholm i samverkan med Förbundet för kristet samhällsliv, Svenska före-
ningen för Nationernas förbund och Svenska skolornas fredsförening.

Sektionen sprider gratis sitt medlemsblad, som utkommer med minst 6 nr
per år i en upplaga av 2,500—4,000 ex., samt nyutkomna böcker och bro-
schyrer i förbundets anda. Sektionen har ett bibliotek på omkring 500 volymer,
varav ett 100-tal deponerade å Informationsbyrån, samt ett vandringsbibliotek.

En av sektionens medlemmar har företagit längre utrikes studieresa.

Svenska skolornas fredsförening har, förutom fredsdagsmöten i Stockholm
den 10 och 11 november i samverkan med andra föreningar, anordnat två
möten med en kostnad för föreningen av 300 kr. Fredsdagsmöten ha även före-
kommit i landsorten, vanligen i skolorna. En föredragsturné Lund—Stock-
holm—Uppsala—Göteborg hölls av generalsekreteraren i Bureau international
d'éducation i Genève; kostnad för föreningen 475 kr.

Föreningen har under 1929 inköpt ett 40-tal band, huvudsakligen engelska
böcker för barn och ungdom om Nationernas förbund och om Good-will-rörelsen,
vilka äro tillgängliga på Informationsbyrån. Vidare har föreningen gratis ut-
sant 300 ex. av sin publikation »Eos» till avgående elever vid seminarierna,
1,200 ex. »Till skolornas fredsdag 1929» till skolföreståndare och lärare samt
600 ex. »Tre kvinnliga fredsarbetare» till skolor och lärare.

Två av föreningens medlemmar ha företagit längre utrikes studieresor.

*Svenska kommittén av Världsförbundet för mellanfolkligt samförstånd genom
kyrkosamfunden*, vars nationella arbete icke kan särskiljas från det internatio-
nella arbetet (se detta), sprider i samband med sin fredsdag, Allhelgonadagen,
lämplig litteratur.

Svenska världsfredsmissionen har under 1929 hållit upplysningsmöten med
omkring 190 föredrag i olika delar av landet. Därtill komma lokalavdelningar-
nas egna möten. Brist på medel ha i många fall hindrat tillgodoseendet av be-
gåran om talare vid upplysningsmöten. 10 föredragsturnéer ha anordnats. 4 av
dessa ha bekostats av föreningen med omkring 2,500 kronor.

Föreningen har gratis utsant en stor del av upplagan av sin tidskrift »Freds-
missionären» samt broschyrer.

»Fredsmissionären» utkommer en gång i månaden i en upplaga av omkring
5,000 ex. På eget förlag har föreningen utgivit ett antal skrifter.

Föreningen upprätthåller förbindelse med besläktade organisationer i Fin-
land och Nordamerikas förenta stater.

Svenska föreningen för Nationernas förbund har under 1929 anordnat 5
föredrag, därav 3 av framstående utlänningar.

Som resebidrag till kongresser har under året lämnats 500 kr.

Föreningen har ett bibliotek på omkr. 600 volymer samt utger »Meddelanden rörande Nationernas förbund», som utkommer med 8 till 10 nummer årligen.

Föreningens byrå har under året mottagit många besök från Sverige och utlandet av personer, som önskat upplysningar rörande Nationernas förbund och fredsrörelsen. Skriftliga förfrågningar i samma ämnen jämte i en del sociala frågor ha ingått från Amerika, Australien, Belgien, England, Tyskland, Holland och Österrike.

Föreningen erhöll 1929 statsanslag för att i samråd med utrikesdepartementet ombesörja en för svenska förhållanden bearbetad upplaga av en av Nationernas förbunds sekretariat utgiven skrift rörande förbundets organisation och syften. Arbetet förberedes.

Sveriges akademiska förening för Nationernas förbund. Grupperna ha anordnat föredrag, i regel 4 à 5 i terminen, dels av framstående experter såsom delegater vid förbunds församlingen, dels av föreningens medlemmar. I Lund har studiecirkelverksamhet bedrivits.

Föreningen Informationsbyrån för fredsfrågor. Informationsbyråns föreståndare har gjort en studieresa till Genève i och för studier inom Nationernas förbunds sekretariat och Internationella arbetsbyrån och därvid knutit förbindelser för byråns räkning såväl med dessa organisationer som med andra organisationers centraler i Genève.

Informationsbyråns bibliotek omfattar 500 volymer. Dessutom håller byrån ett 60-tal in- och utländska tidskrifter och 25 in- och utländska tidningar.

Sedan den 1 oktober 1929 utger Informationsbyrån en gång i veckan pressmeddelanden i två serier, A. Nationernas förbunds verksamhet, B. Den övriga fredsverksamheten. Av vardera serien ha vid årsskiftet utgivits 8,500 ex., varav till tidningar och tidskrifter 1,800 ex., till skolor och föreningar m. fl. 800 ex. samt till enskilda personer 5,900 ex. Å dessa meddelanden abonnera 30 tidningar, 28 organisationer och 160 enskilda personer. Föreningen utger vidare en serie småskrifter, varav utkommit 1) Nathan Söderblom: Kyrkan och freden, 2) Tal under Nationernas förbunds 10:e ordinarie möte i Genève. Under utgivning i denna serie är 3) C. J. Brunskog: Nedrustningsfrågans behandling i Nationernas förbund 1920—1929.

En väsentlig del av byråns arbete består i besvarande av förfrågningar i ämnen, som falla inom byråns verksamhetsområde. — Kostnaderna för byråns verksamhet uppgå under sista kvartalet till 6,000 kr.

Vita bandet har genom sitt »fredsdepartement» anordnat 76 upplysningsmöten på 69 orter med en kostnad för förbundet av 2,000 kr.

Förbundet har ett 60-tal böcker till utlåning.

Förbundet har utgivit 6 föredrag av fredsdepartementets ledare, varjämte dess månadstidskrift »Vita Bandet» ofta innehåller artiklar i fredsfrågor.

Sverges godtemplares ungdomsförbund har genom sina lokalföreningar anordnat ett större antal fredsmöten. Då årsrapporterna ännu ej inkommit, kunna exakta siffror icke angivas. Fredsdagen den 11 november högtidlighölls.

Inom förbundet bedrivs studiecirkelarbeta på grundval av föreliggande studieplaner 1) »Nationernas förbund» (1928), 2) »Fredsfrågan» (1929), den senare utgiven av förbundet. Statistik över antalet cirklar saknas ännu.

Fredslitteratur rekvideras i växande utsträckning till Godtemplarordens 1,600 bibliotek.

Förbundets månadstidskrift »Unga Tankar» innehåller i varje nummer artiklar i fredsfrågor. Novembertal var helt ägnat åt fredstanken.

Orden teosofiskt tjänande har under 1929 till största delen bedrivit sitt fredsarbete i samverkan med andra fredsfröreningar. Ett 10-tal fredsmöten ha dock

självständigt anordnats ävensom ett fåtal enstaka föredrag, varav ett radioföredrag. Medel till ordens arbete ha hittills uteslutande erhållits genom frivilliga gåvor.

Inom lokalavdelningarna ha vid skilda tillfällen anordnats kortare studiekurser.

Fredsartiklar ha publicerats i pressen. Tillsammans med Teosofiska samsfundet utger orden tidskriften »Fri Horisont», i vilken ett betydande utrymme ägnas åt fredsfrågan.

Förbundet för kristet samhällsliv. Dels under förbundets regelbundna årsmöten i olika delar av landet (oftast under 3 dagar), dels under föredragsresor av styrelsemedlemmar ha ett relativt stort antal föredrag hållits i fredsfrågan. Årsmötena draga i allmänhet en kostnad för förbundet av c:a 400 kr. Då förbundet disponerat ringa medel för föredragsverksamhet, ha föreläsningsföreningar och andra sammanslutningar, som begärt föredragen, i regel bekostat resor och lokalhyra etc. Bristen på medel verkar emellertid i hög grad hämmande på denna sida av förbundets verksamhet. Fredsdagen den 11 november 1929 firades i Stockholm i samverkan med andra fredsföreningar; tvenne offentliga föredrag höllos. Förbundets Stockholmskrets har anordnat flera föredrag.

Förbundet utger tidskriften »Kristet Samhällsliv» med 10 nr om året samt egen skriftserie, i vilken må nämnas: Natanael Beskow: Kristendom och krig; dens.: Ett positivt fredsförsvar; dens.: På vilka grunder kunna vi arbeta för avrustning; Sh. Eddy och K. Page: Krigets avskaffande (översättning); N. Beskow m. fl.: Kristendomen och staten; Sam. Thysell: Jesu evangelium och samhället.

Nationaltemplarorden. Hur många av ordens 15,000 föreningsmöten och 1,553 offentliga möten som varit fredsmöten kan icke exakt angivas, men i stor utsträckning torde mötena ha haft denna karaktär. Fredsdagen den 11 november firades av ett stort antal föreningar. Ordensledningen hade genom särskilda cirkulär givit impulser härtill. Av ordens hela utgiftsstat (488,326 kr.) beräknas minst 50,000 kr. ha använts för fredsarbetet.

Ordens veckotidning »Templarkuriren», som har ett ordensanslag av 500 kr. för fredspropaganda, innehåller regelbundet artiklar i fredsfrågan.

C. Allmänna önskemål.

Samtliga föreningar ha för avsikt att i mån av ekonomiska resurser fortsätta sin verksamhet efter samma linjer som förut och, därest det blir dem möjligt, utvidga densamma att omfatta även grenar, som icke eller endast i obetydlig grad kunnat av dem bedrivas. Som naturligt är utföras fredsföreningarnas verksamhet till mycket stor del av oavlönad arbetskraft, ett förhållande, som då det sker i alltför stor utsträckning, medför osäkerhet och ojämnhet i arbetet. Att kunna i ökad omfattning avlöna personer, som ägnade hela sin arbetstid åt föreningarna, är därför ett oeftergivligt villkor för en sund utveckling av fredsarbetet.

Av framställda gemensamma önskemål må nämnas

1) till samtliga föreningars tjänst stående bibliotek med läs- och studierum, vilket lämpligen kunde anordnas i nära samband med Informationsbyrån för fredsfrågor och internationellt samarbete,

2) att denna byrå må kunna i ökad utsträckning tillmötesgå föreningarnas behov av information,

3) instruktionskurser för föreningsfunktionärer och studieledare.

Till belysande av föreningarnas ekonomiska behov, förvaltningskostnaderna oräknade, kan ytterligare påpekas, att en *upplysningskurs* av samma omfattning som de av Internationella kvinnoförbundet årligen anordnade drager en kostnad av 2,000—2,500 kr., att *mindre studiekurser* och *ungdomsmöten* kunna beräknas till omkr. 1,000 kr., att resesekreterare, (en av åtskilliga föreningar ivrigt önskad funktionär) torde böra erhålla en fast lön av minst 5,000 kr. Härtill komma resebidrag och stipendier, såväl nationella som internationella, samt medel för inköp och utgivande av böcker och broschyrer.

II. Internationella fredsorganisationer.

1. *Internationella fredsunionen* har en byrå: *The International Peace Bureau* (Internationella fredsbyrån), vilken upprättades 1892 i Bern, nu i Genève, har till ändamål att följa freds rörelsen, att utsända informationer till fredsföreningar och enskilda, att hålla bibliotek och att främja bildandet av fredsföreningar. Dess nuvarande verksamhet går i stort sett ut på att årligen organisera antingen en kongress eller en s. k. generalförsamling, att i övrigt propagera och intervensera för fred i världen samt att ordna ett regelbundet samarbete mellan de till unionen (byrån) direkt anslutna föreningarna.

Unionen höll sin 26:e kongress i Warschau 1928 och 27:e kongress i Aten 1929. I den senare deltog 4 delegater från Svenska freds- och skiljedomsföreningen.

Till unionen äro praktiskt taget alla mer betydande folkliga internationella fredsorganisationer i en eller annan form anslutna. Av svenska föreningar äro *Svenska freds- och skiljedomsföreningen* samt *Orden teosofiskt tjänande* direkt anslutna och andra föreningar indirekt genom sina respektive internationella organisationer.

Internationella fredsbyrån står under ledning av ett råd bestående av 50 medlemmar, därav från Sverige f. n. 3, av vilka en sitter i kommitté för byråns omorganisation.

2. *World Alliance for promoting of International Friendship through the Churches* (Världsförbundet för mellanfolkligt samförstånd genom kyrkosamfundet) grundades 1914 och har sitt säte i London. För att förverkliga sitt syfte, vilket framgår av namnet, har förbundet bildat nationella kommittéer i för närvarande 32 länder. I dessa kommittéer mötas medlemmar av skilda kyrkosamfund till samarbete.

De nationella kommittéerna välja var för sig representanter i den så kallade Internationella kommittén. Denna har ett arbetsutskott. Världsförbundets högsta styrelse utgöres av en president och 12 vice presidenter, bland dem den svenske ärkebiskopen.

Världsförbundet anordnar internationella konferenser i fredsfrågan. Av mer eller mindre betydelsefulla ingripanden från svensk sida i ofta mycket ömtåliga tvistefrågor kunna nämnas: visitering av fångelserna under Ruhrockupationen, förlikning av polska och tyska intressen inom den evangeliska världen i Polen, undersökning av minoriteternas ställning i Rumänien, förlikning mellan tyskar och litauer inom Litauens lutherska kyrka, den Norrbottens-finska frågan m. m. En mera allmän fråga, som kommittén bearbetat, är en undersökning av nationalismen i de historiska läroböckerna. Denna undersökning kommer att under 1930 fullföljas.

Studie- och fredsmedlingsresor ha av den svenska kommittén upprepade gånger företagits till Östeuropa (Litauen, Polen, Rumänien), enbart studie-

resor, stundom i samband med sammanträden, av flera personer till Mellan- och Västeuropa. Kostnaderna växla mellan några hundra och några tusen kronor.

De svenska, norska, danska och finska kommittéerna utgiva tillsammans kvartalstidskriften »Kristen Gemenskap».

3. *Womans International League for Peace and Freedom* (Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet) leder sitt ursprung från Kvinnornas fredskongress i Haag 1915 och organiserades som världsförbund 1919 med centralbyrå i Genève.

Alltsedan 1915 har Jane Addams fungerat som president.

Beträffande förbundets syfte hänvisas till uppgiften om den svenska sektionen.

Förbundet sammanträder regelbundet till kongresser vart annat eller vart tredje år.

Dess löpande arbete utföres av en exekutivkommitté. I denna kommitté siter f. n. en svensk ordinarie ledamot, varjämte svenska sektionen företrädes av 2 konsultativa ledamöter. Sommarskolor anordnas årligen (1929 i Budapest). Permanenta kommittéer finnas för speciella grenar av förbundets verksamhet. Kommittén för studium av modern krigsföring har, liksom fredsmissionskommittén, svensk ordförande. Även östeuropeiska kommittén har svensk ledamot.

Förbundets kongress i Prag 1929 bevistades av 14 svenska delegater, av vilka ett flertal deltog i sommarskola i Budapest.¹ Konferensen i Frankfurt am Main bevistades av 4 delegater och östeuropeiska konferensen i Wien av 1 delegat. En medlem deltog i XXVII:de Världsfredskongressen i Atén. — Konferensen i Frankfurt am Main organiserades på svenskt initiativ och i den internationella Hederskommittén ingingo ett flertal framstående svenska personer. Svenska sektionens bidrag till konferensen var 1,333 kr., vilket belopp direkt insamlats för ändamålet.

Förbundet har självständiga underavdelningar, sektioner, i f. n. 25 länder i alla världsdelar samt dessutom mindre grupper eller korresponderande medlemmar i ytterligare 16 länder. Förbundets avdelning i Sverige är *Svenska sektionen av internationella kvinnoförbundet för fred och frihet*.

Det internationella arbete under 1930, i vilket medlemmar av den svenska sektionen komma att som funktionärer deltaga, omfattar bl. a.: 1) Två exekutivmöten, varav ett på våren i Genève, det andra på hösten, ort ännu ej bestämd; 2) Sammanträden av de tre kommittéer, i vilka Sverige är representerat; samt 3) Organisation av en internationell avrustningspropaganda. — Dessutom planeras sommarskolor i Ribeauville nära Colmar (Alsace) och Sofia (Bulgarien).

4. *International Fellowship of Reconciliation* (Internationella försoningsförbundet), grundat 1914 och i sin nuvarande form 1919, med säte i Wien, är en världsomfattande gemenskap av män och kvinnor utan hänsyn till ras, nationalitet eller klass, med syfte att på radikalt kristna principer förverkliga en social, ekonomisk och politisk ordning, i vilken krig, våld, hat och förtryck av varje slag äro uteslutna.

Förbundet omfattar avdelningar och korresponderande medlemmar (grupper) i f. n. 24 länder (bl. dem Ryssland). Dess svenska gren är Förbundet för kristet samhällsliv, som till det internationella förbundet betalar ett årligt

¹ Från Pragkongressen sändes en delegation (varav en svensk medlem) till Wien för att genom besök hos de politiska partiernas ledare frambålla önskvärldheten av en snar, fredlig lösning av den för Europas fred hotande spänningen mellan de väpnade organisationerna i Österrike.

understöd av 2,000 kronor förutom frivilliga gåvor. Försoningsförbundets ledning utövas av ett råd om 15 ledamöter från olika länder, bl. a. från Sverige.

Det internationella förbundet är verksamt genom kongresser och konferenser, missionsresor, medlingsaktioner i politiska och ekonomiska konflikter (Island, Ruhr, Nicaragua, China, Indien, Ryssland), försoningsarbete inom särskilt oroliga områden, politisk aktion, uppfostran och publikationer (en månadstidskrift »Reconciliation», på de tre huvudspråken). Förbundet avhåller kongresser eller konferenser i regel vart annat år (senast 1929 i Lyon). Deras ändamål är att sammanföra de olika grenarnas representanter till överläggningar om bl. a. fredsfrågans läge i de olika länderna samt om åtgärder, som kunna tänkas befrämja fredlig samverkan mellan olika folkgrupper. I dessa kongresser eller konferenser deltaga i regel några av Förbundets för kristet samhällsliv styrelsemedlemmar samt andra förbundsmedlemmar. Dessutom anordnar försoningsförbundet regionala konferenser och internationella ungdomsläger (senast 1928 i Sandwich, 1929 Vaumarens, i vilka läger medlemmar av det svenska förbundet deltog).

År 1928 anordnade det svenska förbundet en konferens i Estland med 200 deltagare från olika folkgrupper. I samband därmed grundades en gren av rörelsen i Estland. Under 1930 planeras en föredragsresa till Estland och Lettland, för vilket ändamål inom förbundet insamlats 900 kr.

Under 1928 anordnades i Nyköping ett Skandinaviskt kristet socialt möte, som besöktes av omkr. 200 personer, däribland deltagare från Danmark, Norge, Finland, Estland och Lettland. Detta möte kostade förbundet cirka 2,000 kr. Ett nytt skandinaviskt möte planeras för 1930 i Danmark, organiserat av Kristeligt fredsforbund, som i Danmark representerar Internationella försoningsförbundet, samt av Förbundet för kristet samhällsliv.

5. *International Federation of League of Nations Societies* (Internationella federationen av föreningar för Nationernas förbund), grundad 1919 med byrå i Brüssel, har till syfte att sammansluta alla ifrågakvarande nationella föreningar för att sålunda befrämja tillämpningen av Nationernas förbunds principer.

Till federationen äro anslutna grupper (föreningar) i ett 40-tal länder, i Sverige *Svenska föreningen för Nationernas förbund*.

Federationens styrelse utgöres av ett generallråd, sammansatt av 3 medlemmar från varje nationell grupp (förening). Det har en permanent kommission av 10 medlemmar, förutom en generalsekreterare.

Federationen verkar genom generalförsamlingar (senast i Madrid 1929), årliga rådsmöten, kommissionsmöten och sommarskolor (i Genève).

6. *International University Federation for the League of Nations* (Internationella akademiska federationen för Nationernas förbund), grundad 1924, med säte i Paris, har i tillämpliga delar samma uppgift som den ovannämnda federationen. För ändamålet samarbetar den med »skolan för internationella studier» (The School of International studies) i Genève samt utger en bulletin.

Federationens angelägenheter handhas av ett råd samt en exekutivkommitté om tre personer; dennas ordförande är svensk.

Federationen har föreningar (grupper) i 28 stater. Av den svenska föreningen, *Sveriges akademiska förening för Nationernas förbund*, hava representanter under 1929 varit dels elever i den ovannämnda skolan i Genève, dels såsom statsstipendiater idkat studier i övrigt vid Nationernas förbund i Genève.

7. *Nordiska lärares fredsforbund* är ett 1929 bildat organ för de fyra nordiska ländernas pedagogiska fredssammanslutningars gemensamma verksamhet. Denna har hittills bestått i anordnandet av vartannat år återkommande

samnordiska sommarkurser (Roskilde 1924, Sagavoll, Norge, 1926, Åsa, Sverige, 1928). 1930 års kurs är avsedd att hållas i Finland. Varje medlem av respektive fredssammanslutning är automatiskt och utan erläggande av särskild avgift medlem av Nordiska lärares fredsförbund.

Förutom nu nämnda organisationer, till vilka svenska föreningar äro anslutna, finnes ett betydande antal *andra internationella sammanslutningar* med direkt syfte att främja fred mellan folken.

Dessa sammanslutningar omfatta i regel antingen olika yrkesgrupper (präster eller lärare t. ex. »World Federation of Education Associations»), åsiktsriktningar (religiös, t. ex. Kväkarna; social, t. ex. I. O. G. T.; ekonomisk, såsom Fackföreningsinternationalen; politisk), eller ock hava de ett speciellt syfte (t. ex. Europas enande, såsom »Paneuropeiska unionen»; eller införande av ett världsspråk, t. ex. »Universal Esperanto Association»).

Dessutom finnas i flera länder *nationella sammanslutningar* av respektive länders fredsföreningar, t. ex.:

1. *National Council for prevention of War* (Nationella rådet för förhindrande av krig) i *England* med omkring 30 federativa avdelningar och lika många andra föreningar anslutna.

2. *National Council for prevention of War* i *Amerikas Förenta stater* med ett 40-tal anslutna organisationer.

3. *Deutsches Friedenskartell* i *Tyskland* med omkring 20 anslutna föreningar.
